

Öveges József
(1895-1979)

a jeles kísérletező fizikatanár,
természettudományos kultúránk igaz ápolója.

VII. osztály

I. feladat

1) Határozzátok meg a következő testek sűrűségét és helyezzétek a sűrűségeket növekvő sorrendbe:

1. test:	tömege $m_1 = 364,5$ dag térfogata $V_1 = 1,35$ L
2. test:	tömege $m_3 = 14040$ mg térfogata $V_3 = 23,4$ mL
3. test:	tömege $m_2 = 5,4$ g térfogata $V_2 = 2$ cm ³

4 p

2) Három kutya ugyanazt a csontot próbálja megkaparintani. Egy adott pillanatban, a kutyák, véletlenül úgy helyezkednek el, hogy mindegyik kutya a két másik kutyával, 120°-os szöget zár be és azonos nagyságú erővel vonszolják a csontot maguk felé.

a) Ábrázoljátok a csontra ható erőket (a csontot pontszerűnek tekintjük)!	1 p
b) A fentebb leírt esetben, merre mozdul el a csont? Magyarázzátok meg az eredményt!	5 p

II. feladat

Jancsi és Pisti 7. osztályos diákok és szomszédok. Elhatározták, hogy másnap halászni mennek.

A következő nap reggel Pisti, indulás helyett, inkább telefonál Jancsinak, hogy meggondolta magát és nem megy sehova. Jancsi, $t_1 = 8$ órakor elindul gyalog, $v_1 = 5$ km/h sebességgel, a $D = 18$ km távolságra levő tóhoz. Jancsi $\Delta t_1 = \frac{1}{2}$ óránként, $\Delta t_2 = 10$ perces pihenőket tart. Pisti közben megbánta, hogy nem ment halászni. Végül, $t_2 = 11$ órakor eldönti, hogy Jancsi után indul biciklivel. Pisti $v_2 = 15$ km/h átlagsebességgel és megállás nélkül halad, ameddig beéri Jancsit.

Pisti, mikor beérte Jancsit, együtt tartanak egy $\Delta t = 30$ perces pihenőt, majd útnak indulnak együtt. Mindketten felülnek Pisti biciklijére, és a tóig meg sem állnak.

Ezen a szakaszon átlagsebességük $v_3 = 12$ km/h.

a) Ábrázoljátok ugyanazon a grafikonon, Jancsi és Pisti mozgását az idő függvényében!	4 p
b) Hány órakor és a tótól milyen távolságra, találkozik Jancsi és Pisti?	3 p
c) Hány órakor érik el a tavat?	3 p

III. feladat

Egy gémeskút karja (ágasa) $L = 5\text{ m}$ hosszú, homogén rúd, amelyet az elfordulási pont $l_1/l_2 = 2/3$ arányban oszt. A gémeskút karjának méterenkénti tömege $a = 24\text{ kg/m}$.

A rúd tömege, amely végén a veder található, $m_0 = 6\text{ kg}$. A veder tömege $m_v = 2\text{ kg}$, térfogata $V = 10\text{ L}$. A veder színültig teli van vízzel, melynek sűrűsége $\rho_{\text{víz}} = 1\text{ g/cm}^3$.

Az X ellensúly téglatest alakú fém tárgy, melynek hossza $x = 60\text{ cm}$, tömege $m_X = 60\text{ kg}$. A gémeskút karját vízszintesen az ágas végét és a vízzel teli vedret összekötő függőleges rudat emelő F erő tartja egyensúlyban.

- Ábrázoljátok a gémeskútra ható erőket! 2 p
- Határozzátok meg, az F erőt nagyságát! 8 p
($g = 10\text{ N/kg}$)

